

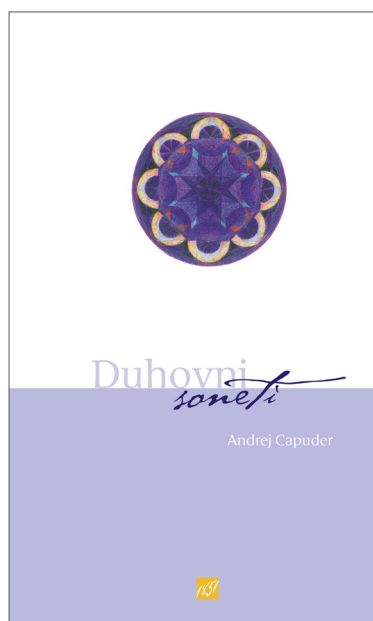

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

CELJE - LJUBLJANA

ANDREJ CAPUDER: DUHOVNI SONETI

Podatki o knjigi

- Naslov: Duhovni soneti
- Avtor: Andrej Capuder
- Spremna beseda: dr. Miha Pintarič
- Ilustracija na naslovnici: Neva Grce
- Urednik: Andrej Arko
- Velikost: 130 mm x 220 mm
- Vezava: trda
- Število strani: 208
- ISBN: 978-961-278-482-9
- Cena: 22,50 EUR
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2020

Kontakt

Uredništvo

T 03 426 48 00

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Pot vseh poti

Andrej Capuder je bil intelektualec neslutnih razsežnosti in pesnik širokega diapazona. Na literarno pot je stopil kot pesnik; romani, prevodi in eseji so prišli pozneje. V zadnjih letih svojega življenja se je povrnil k poeziji, ki ji je tudi sicer postavljala najvišjo ceno. Po Rimskih sonetih, radoživih in polnokrvnih, ki pa že tipljejo v presežno, je zdaj pred nami kar 200 sonetov, segajočih v duhovno daljo in nebeško stran. Duhovne sonete je zaključeval z zavestjo in namenom, da bodo izšli po njegovem času. Celjska Mohorjeva se s to pesniško zbirko poklanja prevajalcu Božanske komedije in velikemu Slovencu, v prepričanju, da se je uresničilo njegovo hrepenenje (sonet 8): O, da bi stal, ko večnost me izmeri, / in Bog vesolja prepoznal bo svoje / in videl se bo vsak, kaj je kateri.

Andrej Capuder se je s poezijo ukvarjal kot poznavalec in prevajalec, kot pesnik pa se je navdihoval tako pri Petrarki kakor pri Danteju in njima sorodnih dušah. Njegova poezija je bila tako lirična kakor duhovna (saj se to dvoje niti ne izključuje), in to ne samo v zrelejših letih, temveč že mnogo prej. Sicer se duhovni nastavki napovedujejo že v *Rimskih sonetih*, a jih tedaj svetno še potegne za seboj: tisto ni duhovna poezija, ne še. Manjka ji poslednja, ultimativna izkušnja.

Vendar krščanska duhovnost, stoletja imanentna tudi slovenskemu življu, v teh sonetih seveda ni teološko pojasnjevalna, kaj šele apologetska, ampak se napaja iz tukajšnjosti, iz vsakdanjih dejanj in nehanj sodobnega človeka, razpetega med osebno šibkostjo in koprnenjem po popolnosti, med iskrenim prizadevanjem posameznika in nerazumevanjem okolja, med minljivostjo in večnostjo ... Življenju naj ne bi samozaverovano in samozadostno postavljala tirnic in okvirov, ker ga to zadržuje pri tvarnem in trga od duhovnega, transcendentnega, ki mu je vrojeno.

O avtorju

Dr. Andrej Capuder (1942–2018), eden najbolj iskrivih in izobraženih duhov v sodobni slovenski kulturi, je maturiral na klasični gimnaziji in diplomiral iz romanskih jezikov na ljubljanski Filozofski fakulteti, kjer je s tezo o francoskem nadrealizmu tudi doktoriral in kasneje predaval kot redni profesor za francosko književnost. Študijsko se je izpopolnjeval v Franciji. Kot angažirani razumnik je že pred štiridesetimi leti s svojimi članki in javnimi nastopi sodeloval pri utrjevanju poti v samostojno slovensko državo in demokracijo. Na prvih volitvah je bil kot poslanec Demosa izvoljen v slovenski parlament in postal minister za kulturo prve slovenske demokratično izvoljene vlade.

postavljen v slovenski parlament in postal minister za kulturo prve slovenske demokratično izvoljene vlade. Svojo politično pot je nadaljeval kot veleposlanik v vplivnih evropskih prestolnicah Parizu in Rimu, bil pa je tudi stalni predstavnik Republike Slovenije pri Unescu. Bil je član Evropske akademije znanosti in umetnosti, odlikovan je bil s francosko legijo časti in italijanskim viteškim križcem. Andrej Capuder je zapustil zelo opazno sled tudi kot književnik. Začel je kot pesnik, svoje pesnjenje je zaokrožil s sugestivnimi in odmevnimi *Rimskimi soneti*. Tako je dokazal, da ta zahtevna pesniška oblika, ki jo obvlada le malo številnih sodobnih pesnikov, še zdaleč ni zastarela. Krona njegovega prevajanja poezije je večkrat ponatisnjena in nagrajena Dantejeva *Božanska komedija*. Objavljal je tudi prevode proznih del, preizkusil se je

z romanom, uspešen je bil tudi kot esejist. Bil je med soustanovitelji *Celovškega Zvona*, ki ga je sourejal, dejaven pa je bil tudi pri sedanjem *Zvonu*. Blestel je v javnih nastopih in ostaja v vsem, kar je bil, slovenski razumnik in pokončnež *par excellence!*

Odlomki iz knjige

4

Nikar ne dajaj živemu okvira
in želj v predmetih si ne zakoliči,
odvrzi datum, cilj v nebo zapiči
in snemi jadro lastnega nemira.

Za veslo primi in nikar ne kriči,
če pot je dolga in jo mrak zastira:
jo zgrešil bo, kdor se nazaj ozira
in prazen up zajema med hudiči.

Ko te valovi vodijo v daljavo
in v njih se pozibavaš gori doli,
razbijaš si srce in beliš glavo,

pozabljaš, da smo vsi rojeni goli,
ko se odevamo v minljivo slavo,
ne glej okrog, samo deluj in moli!

79

Molitev je, ko Bogu rečeš hvala
za vodo, ogenj, zemljo in vetrove,
za kruh in vino, morje in gozdove,
za smrt, ki ti življenje bo končala.

Molitev je, ko ženi rečeš hvala
za prvo strast, za hčere in sinove,
za mizo, kjer pripravlja ti darove,
za posteljo, kjer trudna sta zaspala.

Molitev je, ko steče prav beseda,
ko človek z drugim se ljubeče družijo,
ko zadolži, potem pa dolg spregleda.

Molitev je, ko prava misel služi,
ko sosed pot poišče do soseda
in najde dih, ki zlo ga ne okuži.